

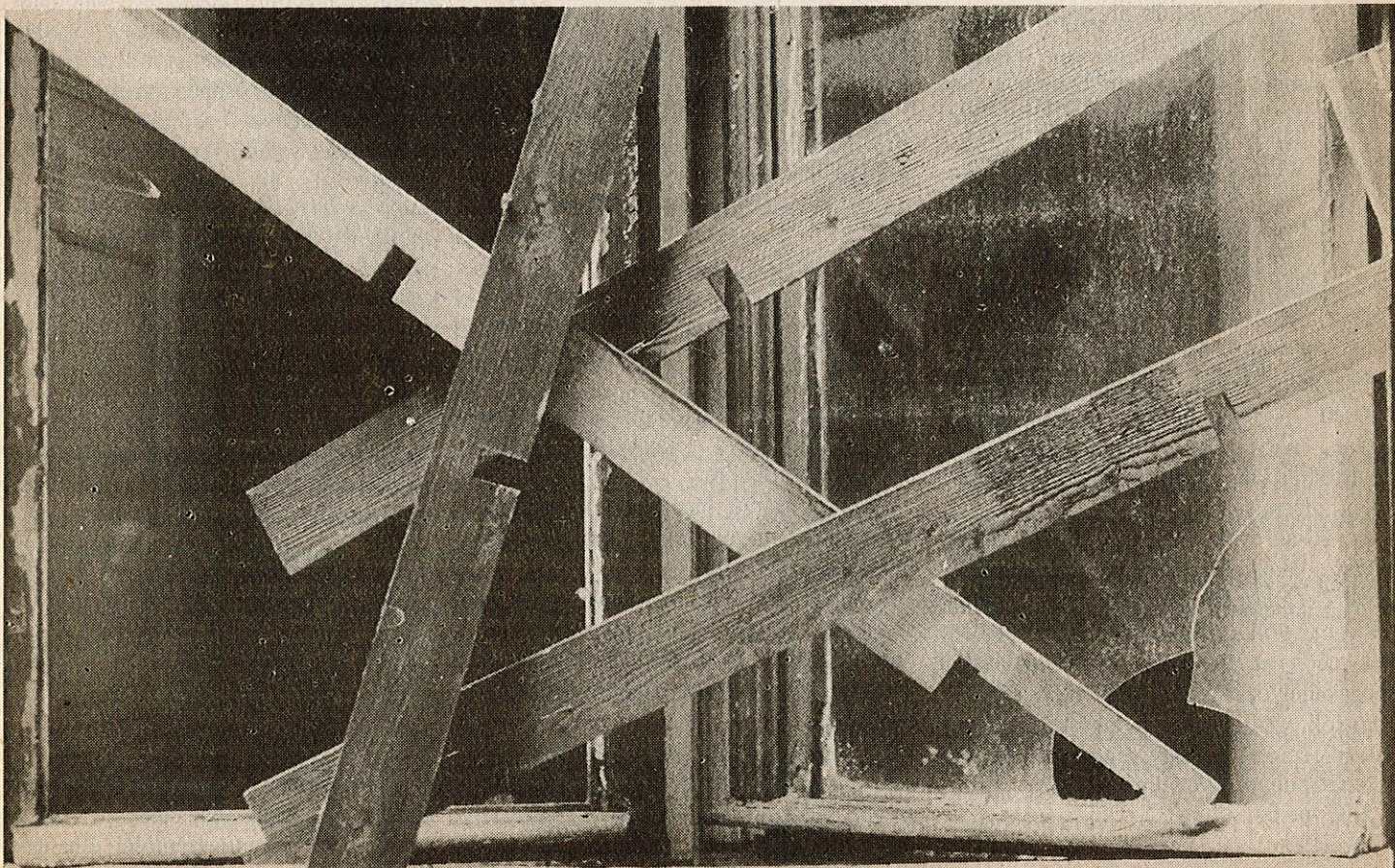
tatás elfogadása közötti ellentmondást kellett megszüntetni. Ennek egyszerű módját választotta a hivatal. Ők nem kilakoltatnak, ez nem kilakoltatás, hanem karhatalmi kiköltöztetés. Ez egészen másként hangzik. A lakásosztály-vezető: „Ez nem kilakoltatás. Kilakoltatás csak a régi rendszerben volt, amikor a szerencsétlen munkásembert kilakoltatták a családjával, mert nem tudta fizetni a lakbért, vagy mert nem volt munkája. Ilyen a mi rendszerünkben nincs, nem is lehet.” „Azt nem lehet engedni, hogy valaki fogja magát, vidékről felköltözik, feltör egy ajtót és beköltözik oda. A törvényt mindenkinek be kell tartani. Előfordult, hogy tényleg dolgoznak, de a legtöbbet sajnós nem. És hát majdnem mind cigány, de ha nem is cigány, akkor lumpenek. Ezeknek a 99%-a, amikor a lakásokat feltörik, tönkreteszik egy lakóközösség életét. Mi ilyen esetben méltányosságot nem gyakorolunk.” A kilakoltatottak többségét – mintegy 90%-át – kitevő cigány családok két csoportot alkotnak: a már hosszabb ideje, néhány éve itt élő, itt dolgozó családok és a rövidebb ideje, néhány hónapja–egy éve felköltözők.

A '70-es években kereslet volt az

olcsó, szakképzetlen munkaerő iránt. Így került a nagyvárosokba, s jelentős mértékben a fővárosba egy olyan vendégmunkástömeg, amelynek – szinte nem is munkaterejére – csupán az olcsó bérére volt szüksége a városnak. Addig, amíg vendégmunkások voltak, s egy-egy városrész lakóinak is mint vendégmunkásokkal kellett velük együttélniük, az ottlétük – bármilyen hosszú ideig is tartott – átmenetinek tűnt, s hasznát hajtott a lakosságnak is (albérletek, ágybérletek, bögrecsárdák stb.). Természetesen az együttélésnek ekkor is megvoltak a maga konfliktusai, de a vendégmunkások léte nemcsak a lakosság számára tűnt átmenetinek, jogilag is alacsonyabb rendű állampolgárnak számítottak. Annak tekintette őket közvetlen környezetük és a hivatal, a jog is. Gyökeresen megváltozik a helyzet, ha a vendégmunkás nem akar vagy nem tud tovább vendégmunkás maradni, le akar telepedni a városban, s ugyanazokra a jogokra tart igényt, mint a többi városlakó.

A tanács kilakoltatási akciója, mint az egyik legsúlyosabb társadalmi probléma „kezelésének” a módja is teljes kudarcot vallott. Ez nem is történhetett másképp, hiszen ez a módszer teljes mértékben

figyelman kívül hagyja egy társadalmi csoport léhelyzetét, és abból következő alapvető és minimális szükségletét. A lakásosztály vezetői „valódi, átfogó” megoldásként két utat tudnak elképzelni: az önkényes lakásfoglalókat tiltás ki Budapestről, vagy a lakásfeltörést minősítések büncselekménynek. Mindkét lehetőség valójában csak fokozatosan különbözik a kilakoltatástól; a lényeg, hogy a probléma kerüljön minél távolabb az ő területüktől. Mivel a városba vándorlást kiváltó körülmények nem változtak, sőt az életfeltételek sokkal rosszabbak, a cigányok elleni nyílt fellépés is egyre gyakoribbá vált, az elvándorlás és a menekülés erősödik és nem gyengül. A városba, a fővárosba költöző családoknak pedig továbbra sincs hol lakniuk, egyetlen lehetőségük a lakásfoglalás. Ugyancsak növekszik azoknak a fővárosi családoknak a száma, akik potenciális lakásfoglalók. Az elosztható lakások száma egyre kevesebb, s a marginális helyzetben levők egyre kevésbé jutnak akár átmeneti, akár szükséglakáshoz is. Nem szűntek meg, hanem inkább erősödtek azok, akiknek nincs hol lakniuk, s nincs pénzük arra, hogy hosszú éveket tudjanak várni valahol.



(Fotó: Kodolányi Szilveszter)